

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Op den Feestdagh van Lichtmisse, hoe ghereet dat Iesus ende sijn Moeder
zijn onse ghebeden te verhooren. Dat IX. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

Hoe aen
genaë dat
het Godt
is, als vvy
door de
vvoorden
ende ex-
empelen
vande
Heyligen
tot liefde
en deu-
otie ver-
veekt
vvoorden.

mants herte is betweecht getworden / ende noch
betweecht wordt tot de liefde Godts / ende tot
deuotie door de honichbloepende woorzen van
die H. Maeght / die noch diekwils inde H.
kercke verhaelt worden / ende alle dese dingen
in sijn herte wonderlyck edelder ghemaecht
zijnde / laet hy druppen inde ghelijckenisse van
eenen hemelschen dranck in het herte van S.
Agnes / dat soo delicaetlyc aen sijn herte ghe-
hecht is / ende daer door wordt dese selfste heylig-
hste Maeght als met verscheyden fraepie-
heden wonderlyck verciert / die tot allen uren
een luster gheuen inde sielen der geenze / wils
deuotie haer verheught.

Op den Feestdag van Lichtmisse, hoeghereet
dat Iesus ende sijn Moeder zijn om onse ghe-
beden te verhooren.

DAT IX. CAPITTEL.

Alsse op den deuoten feestdag van Licht-
misse hoorde luden het eerste gheluydt
der Mettenen / verheught zijnde inden Geest /
seydese tot den Heere : Siet mijn herte en mijn
siele die groeten v mynen beminsten Heere / door
het gheluydt van die clocke / waer door vercon-
dicht wordt den Feestdag vande surueringhe
van v heyligste Moeder : waer op de Heere
seer goederterlyck gheantwoordt heeft / ende
alle het ingewardt mijns goederterhepts
dat treckt de belle vooz v / aen de doze vande
Goddelycke beinherticheydt / vooz v becrij-
ghende volle vergiffenisse van alle uwe sonde.
Als men daer na de Mettenen oplepte / de
Heere dysentfout vergheldende aen de siele
haer

haer eerſte groeteniſſe / heeft tot haer gheſeyt.
 Mijn gheheele Godtheit die groet v/ O ghy de
 ghenoechte miſnder ſielen/ v te ghemoete ſeyn-
 dende alle de brucht van mijn heylighe mens-
 cheit/op dat ghy ſoo opt behaeghlyſte moeght
 bereydt worden vooz den toecomenden feest-
 dagh. Na een weynigh tijds alſſe begheerich
 was om te hoozen watmen inden Chooz ſanc/
 maer ouermidts ſp te bedde ſieck liggende dat
 niet en coſte verſtaen/ droef zijude / ſeyde tot
 den Heere: O Heere waert dat ick nu niet en
 ware verre bande plaetſe des Choozs/ ſo ſoude
 mijn herte ommers dooz eenige woorden van
 den ſanck ghetrocken worden om my in v te
 verheughen. Waer op de Heere: En weet ghy
 nu niet mijn alderlieſte/watmen inde Chooz
 ſinght / ſoo bekeert v r'impwaerts / ende bes-
 meret opt neerſtichſte wat dat in my gebeurt/
 die in my ben bevanghende al wat v opt ſoude
 moghen verheughen. Ende terſtondt heeftſe
 inden Gheest verſtaen/dat ghelijck yemande
 ouermidts een te ſeer groote bermoeytheit
 dooz raſſicheit des aſeins huygh/ ſoo oock alle
 de limaten / beſonder vanden Heere ſon-
 d'ophouwe als hijgende/ trecken r'haerwaerts
 inne alle de goede wercken die daer van eenige
 menſchen ghedaen worden inde H. Kercke/ en
 die ſoo in hem gheſuyert ende edel ghemaecte
 hebbende / offert hy die aen de heylighe Dy-
 buldicheit die noyt ghenoghen magh geeert
 worden / tot eenen ewigen lof. Maer de wer-
 ken die niet vooz-raet geſtiert worden tot der
 lof Godts / die treckt dat Goddelijck herte tot
 hem binnenwaerts / de ſelue niet een wonder-
 lijcke ende ontweſprekelijcke maniere in hem
 edel ende vol makende. Ende hoe wel dat alle
 de

de goede wercken elck besonder dooz de intre-
kinghe bande heylighste litmāten des Heeren/
een ontweerdeerlycke salicheyt (sulcke dock die
alle verstandt te bouen gaet) inde siele wercke:
soo ist dat die wercken nochtans die het God-
delgck herte hem getweerdicht met syn intre-
kinghe edel te maken / ende dooz de vereeninge
met hem tot de opperste volmaecktheydt te
brenghen / soo veel weerdigher zijn / ende dooz
goet verbolgh oock saligher / als eens leuende
menschens oft ghediertens lichaem weerdiger
ende aengenamer gheacht wordt / als een doot-
lichaem. Hier na als sy hoorde singhen het
tweede Responsorium / ende bedroeft was dat
se het eerste / te weten: Adorna, niet ghehoort
en hadde / heeftse gheseyt tot den Heere. Leert
my alderlieffste Heere hoe dat ic in de rust-plaets
se van mijn herte na u best behaghen soude
moghen bereyden. Waer op de Heere: Spryck
u herte wt ghelyck wel eertgits de vergulde ta-
fereelen open ghedaen werden inde tempels
der Afgoden / om dat alsoo het volc soude ghe-
nopt worden om sacrificie te doen op de feest-
daghen der heydenen / ende maecht dat ick
sien magh de beelden die daer in gheschildert
sijn / inde welke mijn siele wonderlyck ende
ontwisprekelyck haer is ghenoeghende / dooz
welcke woorden des Heeren sy verstaen heeft
hoe dat de Heere bouen maten syn ghenoechte
heeft in het herte dat dooz hem wtghespreydt
wordt dooz een geduetich ouerpeysen van sijn
eyghen quaetheden / ende der weldadē Gods
die hy sonder sulcks verdient te sijn / soo ghe-
willichlyck schenct. Maer als men in het twee-
de Nocturno sanck / Post partum virgo : op dat
woordt: Intercede pro nobis, heeftse ghesien dat
de

De Vpplighe Maeght met haren mantel af-
 barghde alle de blecken bande herten en sielen
 der bergaderinghe / ende datse die als in een
 hoecksken ter syden stierbe / ende datse haer sel-
 uen daer booz stelde / om datse niet en souden
 ghesien worden booz de ooghen bande Godde-
 lycke rechtveerdicheyt. Ende als ghesonghen
 werdt de Antiph. Beata mater, wederom op dat
 woort: Intercede, scheen de Maeght vol van
 gratien / als verheuen te sitten inde gloze / by
 den Coninck der Coningen / haren beminden
 Soon / ende dooz een al te soeten kusken te of-
 feren de deuotie van alle het Convent / die dooz
 de Vereeninghe met hare alderpuerste deuotie
 wonderlijck aenghenaem ghemaeckt was.
 Dese dan die dese dinghen sagh alse wederom
 beclaeghe haer beletsel / heeft de Heere tot
 haer gheseyt: Ist dat v Simeon ende Anna
 inden Tempel beletten / dat is: v ghebrek van
 vcranckheyt v is belettende vande Goddelijck-
 ken dienst: Gaet wt tot my op den berch van
 Caluarnien / daer sulc ghy vnde vwen fraeyen
 volwasschen iongelinck ende v lief wtgestrect.
 Al waer alse inden Gheest ghecomen was / en
 een wijle tijt dooz menighvuldige genoeghte
 vermaect ghetweest was / inde gedachtenisse
 vande soerbloepende Passie des Heeren / soo
 docht het haer datse ginck dooz een poorte na
 het noorden / ende datse in eenen grooten Tem-
 pel quam / daerse den H. Simeon sagh staen
 ontrent den autaar die dese woorden deuotelijc
 bar: Wanneer sal hy comen? wanneer sal ick
 hem sien? meyndy dat ickt soo langhe houden
 sal: meyndy dat hy my hier vnden sal? ende
 als hy dese ende desghelijcke woorden betme-
 nichfuldighde / verheught zijnde inden Geest /
 ende

VVoder-
 lijcke goe-
 dertieren
 heyt vade
 H. Moc-
 der Gods

ende als inde dzifticheydt hem keerende / heeft hy de ghebenedigde Maeght ghesien / staende booz den altaer / die het kindeken Iesum / het welck schoon was van ghedaente bouen alle de kinderen der menschen / op haer armen droegh. Het welck als hy ghesien hadde / heeft hy terstondt verstaen / verlicht zynde inden Gheest dat het was den verlosser des werelts: Waerom met grooter blyschap den Heere Iesum in sijn armen nemende / heeft hy geropen ende gheseyt / Nunc dimite, &c. Nu laet Heere dynen knecht / etc. ende soo met dat woordt: Quia viderunt oculi mei, kuste hy hem soetelyc / ende daer na met dat woordt: Quod parasti, heeft hy hem verheuen booz de arche des altaers / hem offerende Godt den Vader tot een waerachtighe salicheydt des volcks / waer op dat de arche terstondt als eenen spieghel ghebloncken heeft / ende in dat schijnfel hem vermeughelende het beeldt vant delicaetste ende lieffelijckste kindeken Iesus / is daer in gesien gheweest / als te kennen genende / ende blyckelijck betuyghende dat hy dien was / booz den welcken alle offerhandt vant oude Testamēt ende oock vant nieuwe voleyndt werden. Het welck Simeon siende / heeft met een viericheyts gheroepen / Lumen ad revelationem gentium, ende so heeft hy hem wederom aē sijn Moeder gegeuen / segghende: Et tuam ipsius animam pertransibit gladius, dat is: ende het sweert sal booz beyghen siele gaen. Maer de maeghdelycke Moeder hem legghende op den altaer / heeft booz hem geoffert twee de alderwiltste tonghe duyfkens / de welke het Conincklijcke kindt als met de handekens voortstierde. Booz dese twee duyuen werdt beteeckent de sinpele ende

ende onnoofele handelinghe der gheloouiger/die
gheduerlijck na der dypuen maniere dooz een
discrete aenmerckinge wederleggen alle quaet
ende vergaderen supuere grepen / dat is/ be-
neerftighen de booznaemste exempelē oft booz-
beelden der heylighen na te volghen/ ende dese
schijnen op een maniere den heere te verloffen/
als sy dooz him heylighe handelinghe / eens-
deels derbyllen sommighe dingen die de heere
achterghelaten heeft te volnaken tot dispen-
satie in syn volnaeckte leere. Maer als den
bers van het achtste Respons. te weten: Ora pro
nobis; ghesonghen werdt/ soo is de Coningin-
ne der Maeghden boozts ghecomen/ende eer-
biedelijck haer knuten buyghende / heeftse haer
vertoont als middelerisse tusschen Godt ende
de vergaderinghe opt deuotelyckste booz elck
van hen biddende. De welcke den Keyserlijc-
ken Doon opt eerbiedelijcste ophessende / ende
beneffens hem inden throon der glozen stelle-
de/ heeft haer ghegeuen milde maght om alles
te bevelen wat haer gheliefden. Ende sy heeft
terstondt bevolen aen de ozden bande hemel-
sche crachten/ datse rasschelijck omcingelende
het Convent met crachtighe handt dat sonder
beschermen bande dypsentfout dypsent listen
des ouden byants/ die terstondt het bebel van
de Coninginne der hemelē onderdanigh zyn-
de/ schilt by schilt v'samen voegghende het Con-
vent omcinghelt hebben. Doen heeft dese ghe-
seft tot de heylighe Maeght: sullense oock
Moeder der ghenaden met dese vaste hoede be-
schermt zyn die nu ter Choozen niet en zyn.
De goedertieren Maeght heeft geantwoordt/
met dese hoede en wordt niet alleen beschermt
de vergaderinghe die in Chooz is/ maer dooz
haer

De H.
Maeght
Maria be-
schermt
die de Re-
ligie ver-
voorderē

Ootmoe-
dicheydt
ende be-
trouwen
bescher-
men ons
als met
eenen
schilt van
de laghen
des v̄yāts.

haer soo wordt beteekent de vergaderinghe van alle de gene die met der herren wenschen dat de ware Religie in dese plaetse / ende waer dat zy / soude moghen altyt bewaert ende vermeerderd worden / ende om sulchs te vercrigē haer beste doen na hun vermoghen / maer die minder acht nemen op de behouwenisse der Religie / noch oock beneerstigen om die by hen te houwen / ende by andere te verboozderen / sulcke en cryghen van dese Enghelsche hoede geen onderstant. Hier by heeft de Heere gheboeght: Soo wie begeert met sulcken hoede beschermt te worden / laet hem beneerstigen naer wt wyfen deser schilden / beneden : dat is in sijn seluen cleyn te zyn dooz ootmoedicheydt / ende van bouen ; dat is in my breebt dooz een vast betrouwen / beel verwachtende van mijn wylbloepende goedertierenheyt. Alsmen ter Processie inde Capelle sanck den beers: Ora pro nobis Sancta Dei genitrix , schein de gloriose Moeder haren delicaten Sone op den autaer te legghen / ende haer dooz hem neder te buighen / als om te bidden dooz alle de vergaderinghe. Tot de welke wederom het Conincklijck kindt hem buighde / tot een teeken dat hy niet alleenlijck haer ghebeden goedertierlijck ontfinc / maer dat hy gheerne oock alle de wille van sulcke syne bewinde Moeder verbulde.